

RESUM DE LES OBRES DEL XXIII FESTIVAL

Troianes - Τρωιάδες. (415 a. C.). Eurípides

Lloc: campament dels Aqueus a Troia

Cor: captives troianes

Personatges:

<i>Poseidó</i>	Déu del mar	<i>Andròmaca</i>	Esposa d'Hèctor, esclava
<i>Atenea</i>	Deessa d'Atenes	<i>Cassandra</i>	Filla d'Hècuba, esclava
<i>Taltibi</i>	Herald dels grecs	<i>Helena</i>	Esposa de Menelau
<i>Hècuba</i>	Esposa de Príam, esclava	<i>Menelau</i>	Rei d'Esparta

Al campament aqueu les troianes escalvitzades esperen el sorteig pel qual seran assignades a un senyor. Hècuba maleeix Helena (única responsable de la guerra, segons ella) i els aqueus, alhora que lamenta les seues desventures i el malhaurat final de tots els seus fills. Fins i tot el petit fill d'Hèctor, Astianacte, davant del cadàver del qual pronúncia Hècuba una patètica oració fúnebre, és precipitat des de les muralles de Troia pel consell d'Odisseu per tal d'evitar que pugui reconstruir la ciutat en el futur.

La reina i el cor entonen un cant fúnebre a Troia, mentre que la ciutat és devorada per les flames. El trist seguici de les captives troianes es va dispersant en les naus dels seus enemics, rumb al més negre dels destins: Cassandra serà l'esclava i concubina d'Agamèmnon, Andròmaca de Neoptòlem i la reina Hècuba, d'Odisseu.

Núvols – Νεφέλαι. (423 a. C.). Aristòfanes.

Lloc de l'acció: escola dels sofistes

Cor: Núvols

Personatges:

<i>Estrepsíades</i>	Camperol humil	<i>Discurs just</i>	Educació antiga
<i>Fedípides</i>	El seu fill	<i>Discurs injust</i>	Educació moderna
<i>Sòcrates</i>	Mestre del Pensador	<i>Jàntias</i>	Esclau d'Estrepsíades

Estrepsíades s'ha casat, ja vell, amb una dona de rang superior, i té un fill, Fidípides, que amb la seua afició als cavalls el porta a la ruïna. Pretén convèncer-lo que vagi al Pensatori, l'escola del sofistes, per aprendre l'art de la persuasió amb el qual convèncer els acreedors que no els ha de pagar. Com que el fill es nega, decideix anar ell mateix. Incapaç d'assimilar res del que hi veu, Sòcrates l'expulsa d'allí per la seua ximpleria.

El corifeu el convenç que envie el fill, qui assisteix a l'enfrontament entre los dos tipus d'educació, la tradicional i la nova. Guanya el Discurs injust i Fidípides aprèn tan bé la lliçó que despatxa dos acreedors i justifica els colps que li pega a son pare, el qual es queda convençut amb els raonaments del fill i bota foc al Pensatori.

Bacants - Βάκχαι. (406 a. C.). Eurípides

Lloc: Mont Citeró a Tebes

Cor: Mènades de Tebes

Personatges:

<i>Dionís</i>	Déu de l'èxtasi	<i>Penteu</i>	Rei de Tebes, nét de Cadme
<i>Tiresias</i>	Adiví	<i>Agave</i>	Filla de Cadme, mare de Penteu
<i>Cadme</i>	Fundador de Tebes	<i>Missatgers</i>	

El tema de les Bacants recull la mitologia del déu Dionís i el seu retorn a Tebes, lloc on va nàixer, acompanyat del seu thiasos de dones. Allí és rebutjat pels seus parents, que no el reconeixen com un déu. Penteu, rei de Tebes en eixe moment, el persigueix i ordena tancar-lo; però una vegada alliberat el déu de la seua presó, fa embogir Penteu que, disfressat de Bacant, marxa al mont Citeró per curiositat i allí és esquarterat per les Mènades: la seua pròpia mare l'ha confòs amb un lleó i,

havent clavat el seu cap en un tirs, el porta a través del mont fins el palau de Tebes.

El seu pare, Cadme, aconsegueix que recupere la cordura i descobreix la seua terrible acció. El triomf de les Bacants es deixa sentir, juntament amb les lamentacions d'Àgave i Cadme. S'apareix el déu, que envia al desterrament els seus parents i posa de manifest la seua divinitat.

Amfitrió - Amphitruo. (206 a. C.). **Plaute**

Lloc de l'acció: Tebes, davant del palau d'Amfitrió

Personajes:

<i>Mercuri</i>	Missatger dels déus	<i>Alcmena</i>	Esposa d'Amfitrió
<i>Sòsias</i>	Esclau d'Amfitrió	<i>Blefaró</i>	Capità de la nau d'Amfitrió
<i>Júpiter</i>	Déu suprem	<i>Bròmia</i>	Esclava d'Alcmena

Amfitrió ha marxat a la guerra contra els tel·leboas i mentrestant, Júpiter l'ha reemplaçat com a marit de la seua esposa Alcmena. La tornada del marit crea una sèrie de situacions tragicòmiques a causa de l'exacta semblança entre ell i Júpiter (llevat de les plometes en el seu barret i la cinteta d'or en el del déu) i entre el seu criat Sòsias i Mercuri, ja que els dos déus han pres les seues respectives figures.

Alcmena és acusada per Amfitrió d'infidelitat per la distant rebuda que li dispensa quan torna, després d'haver passat la nit amb Júpiter, el fals Amfitrió. Després d'enutjar-se moltes voltes i fer pau, Bròmia anuncia el desenllaç amb el naixement de dos xiquets en un sol part. Un d'Amfitrió i l'altre, Hèrcules, de Júpiter, el qual li donarà glòria immortal amb les seues gestes.

Àiax - Αἴας. (445 a. C.). **Sòfocles.**

Lloc: campament dels Aqueus a Troia

Cor: mariners de Salamina

Personatges:

<i>Àiax (Telamó)</i>	Heroi grec	<i>Teucra</i>	Germà d'Àiax
<i>Atenea</i>	Deessa d'Atenes	<i>Menelau</i>	Rei d'Esparta
<i>Odisseu</i>	Heroi grec	<i>Agamemnon</i>	Rei d'Micenas
<i>Tecmesa</i>	Esposa d'Àiax		

En l'adjudicació de les armes d'Aquil·les després de la seua mort, Àiax fou derrotat front a Odisseu, cosa que aquell considera una greu humiliació i injustícia que el durà a venjar-se i matar els seus adversaris els Atrides. Però la deessa Atenea el fa embogir i causa una gran matança en els ramats dels grecs.

Quan l'heroï desperta del seu desvari (que commou la compassió d'Odisseu en veure en el destí del seu enemic el seu propi destí humà) Àiax considera que ha perdut la decència, reconeix que existeix un ordenament moral que ha transgredit i no li queda una altra solució que el suïcidi.

Rudens (211-205 a. C.). **Plaute**

Lloc de l'acció: Cirene

Personatges:

<i>Artur</i>	Estrella, observa el món	<i>Pleusidip</i>	Jove enamorat.
<i>Esceparnió</i>	Esclau de Dèmones	<i>Càrmides</i>	Paràsit de Labrax
<i>Dèmones</i>	Vell atenés exiliat	<i>Trapalió</i>	Esclau de Pleusedip
<i>Palestra</i>	Filla robada a Dèmones	<i>Gripa</i>	Pescador
<i>Labrax</i>	Lenó sense escrúpols	<i>Ptolemocràcia</i>	Sacerdotessa de Venus

El jove Pleusedip compra Palestra al lenó, però aquest no li la entrega i fuig amb Plestra i una altra esclava a Sicília amb un criminal d'Agrigent. Pateix un naufragi que deposita les dues esclaves en un lloc a prop de la granja de Dèmones. Quan aquestes acudeix al temple de Venus, el lenó i el sicilià pretenen endur-se-les, cosa que impedeixen Dèmones i els seus esclaus.

Pleusedip reconeix Palestra, per la qual havia pagat trenta mines, i apareix el pescador amb

un cofre que ha pescat en el mar. Palestra reconeix el cofre que ha perdut en el naufragi i ho demostra donant compte dels objectes que hi ha dins, que són, a part d'altres coses, dos joguets amb els noms del seu pare i la seu mare, Dèmones i Dèdalís, que d'eixa manera la recuperen. Tracalió demana que li done Ampelisca per esposa, i Dèmones convida a sopar a Labrax i Gripo, que deixa de ser esclau.

4. Èdip Rei - Οἰδίπους τύραννος. (428 a. C.). Sòfocles.

Lloc: palau reial de Tebes

Cor: ancians de Tebes

Personatges:

<i>Èdip</i>	Rei de Tebes	<i>Tirèsias</i>	Adiví
<i>Creont</i>	Cunyat d'Èdip	<i>missatgers</i>	
<i>Iocasta</i>	Esposa i mare d'Èdip	<i>criat</i>	

Davant la pesta sobrevinguda a Tebes, Èdip envia al seu cunyat Creont a consultar l'oracle. Aquest torna amb l'ordre de descobrir l'assassí de Laio, rei anterior de Tebes. Èdip demana la col.laboració de l'endeví Tirèsias, qui no vol parlar, però davant les injúries del rei, acaba per acusar-lo de ser ell l'assassí.

Iocasta intenta calmar Èdip, restant-li importància a l'adivinació: un oracle havia predit que el fill de Laio mataria el seu pare i es casaria amb sa mare, però havia mort en un creuament de camins a mans d'uns assaltants.

Les averiguacions d'Èdip (malgrat les advertències de Iocasta, que vol dissuadir-lo de continuar) intentant descobrir la veritat el duren a la catàstrofe: es confirma que ell és l'assassí. Èdip es cega amb una fíbula i marxa a l'exili.

Tesmofòries – Θεσμοφοριάζουσαι. (411 a. C.). Aristòfanes

Lloc de l'acció: la Pnix d'Atenes

Cor: dones que celebren la festa

Personatges:

<i>Parent</i>	(d'Eurípides)	<i>Eurípides</i>	Poeta tràgic
<i>Clístenes</i>	Afeminat		Arquer
<i>Agató</i>	Poeta tràgic		Prítan
	Criat d'Agató		Ballarina

En les festes de Demèter i Persèfone, exclusives per a dones, decideixen venjar-se d'Eurípides, que els hi ha infundit molts greuges. Enterat el poeta, intenta espia, primer mitjançant el tràgic Agató, que tenia fama de afeminat, però aquest es nega; després convenc Parent de què es disfrace de dona i així col.lar-se en la festa.

Però arriba Clístenes, que s'ha assabentat què hi ha un espia, amb la qual cosa, Parent és descobert i ha d'arrabassar-li la filla a una dona (que resulta ser un odre de vi) per fer-se fort en l'altar del temple.

Després de diverses peripècies en què es parodiaven escenes de les tragèdies d'Eurípides, la distracció de l'arquer amb qui el poeta s'ha presentat fa que Parent pugui fugir, després de prometre el poeta no tornar a ofendre les dones.

Curculi. Gorgojo (200-191 a. C.) Plaute

Lloc de l'acció: Epidaure, encara que hi ha descripcions de barris de Roma.

Personatges:

<i>Fédrom</i>	Jove enamorat	<i>Licó</i>	Banquer
<i>Planèsia</i>	Estimada de Fédrom	<i>Capadoci</i>	Lenó
<i>Curculi</i>	Esclau de Fédrom	<i>Leona</i>	Anciana vigilant de Planesi
<i>Terapontígon</i>	Militar	<i>Perifanes</i>	Pare de la xica i el militar

<i>Platigidoro</i>			
--------------------	--	--	--

El lenó Capadoci té una esclava, Planèsia a la qual vigila l'anciana Leona que fàcilment es convençuda per Fédrom, enamorat de Planèsia, per a estar amb la seua estimada. Aquest envia el seu esclau, Curculi, a buscar diners a Cària per a comprar la jove. En el fòrum troba un militar que li conta, mentre sopen, que ha comprat una xiqueta a Capadoci amb diners dipositats a casa del banquer.

Li entrega una carta segellada amb un anell per a lliurar-li-la al banquer. Li furta el segell al militar i convenc a Fédrom per a que escriga una altra carta amb la qual poquera aconseguir Planesi. Aquesta, rescatada ja, en veure el segell, pregunta a Curculi d'on l'ha tret, donat que el portava el seu pare. El militar, després de presentar-se davant de Capadoci i reclamar la jove, reconeix Planèsi com a germana seua per l'anell del seu pare. Finalment, se celebren les noces dels amants.